

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Współczesna literatura piękna Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo		Cykl dydaktyczny 2025/26	
Specjalność -		Kod zajęć 13INBS.13HS.07159.25	
Jednostka organizacyjna Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne	
Profil studiów profil praktyczny			
Koordynator zajęć	Małgorzata Ratajczyk		
Prowadzący zajęcia	Małgorzata Ratajczyk		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Egzamin		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	- zapoznanie studentów z najważniejszymi nurtami, dziełami i twórcami współczesnej literatury pięknej (polskiej i obcej)
C2	- przygotowanie studentów do zawodu bibliotekarza w zakresie profesjonalnego przekazu informacji oraz swobodnej refleksji na temat wybranych zjawisk, twórców i tekstów współczesnej literatury pięknej

Wymagania wstępne

Student zna:

- epoki i prądy literackie charakterystyczne dla historycznego ujęcia literatury
- najważniejsze dzieła literatury polskiej i obcej wskazane w programach nauczania dla szkół średnich
- główne pojęcia i terminy nauki o literaturze wprowadzone na wcześniejszych szczeblach edukacji

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna główne zjawiska, problemy, nurty i tendencje rozwojowe oraz terminy charakterystyczne dla współczesnej literatury polskiej XX i XXI w. w kontekście współczesnej literatury światowej.	INB_K1_W01, INB_K1_W09	Egzamin pisemny, Wypowiedź ustna
W2	zna najważniejsze dzieła i twórców współczesnej literatury pięknej polskiej i światowej.	INB_K1_W01, INB_K1_W09	Egzamin pisemny, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	wymienia główne zjawiska, problemy, nurty i tendencje rozwojowe oraz terminy charakterystyczne dla współczesnej literatury polskiej i obcej.	INB_K1_U01, INB_K1_U03, INB_K1_U04, INB_K1_U09, INB_K1_U13, INB_K1_U14	Projekt, Wypowiedź ustna
U2	wskazuje najważniejsze dzieła i twórców współczesnej literatury pięknej polskiej i światowej.	INB_K1_U01, INB_K1_U03, INB_K1_U04, INB_K1_U09, INB_K1_U13, INB_K1_U14	Projekt, Wypowiedź ustna
U3	analizuje i interpretuje wybrane współczesne teksty literackie z wykorzystaniem wiedzy na temat pokoleń, ugrupowań, szkół literackich i rozwiązań artystycznych charakterystycznych dla tego okresu.	INB_K1_U03, INB_K1_U04, INB_K1_U09, INB_K1_U13, INB_K1_U14	Projekt, Esej, Wypowiedź ustna
U4	pisze esej/recenzję wybranego utworu z zastosowaniem nabytej wiedzy i umiejętności analityczno-interpretacyjnych oraz poznanych opracowań krytycznych.	INB_K1_U03, INB_K1_U04, INB_K1_U09, INB_K1_U13, INB_K1_U14, INB_K1_U15	Esej
U5	prawidłowo wypełnia test wielokrotnego wyboru pokazujący zakres nabytych umiejętności i wiedzy/ przygotowuje prezentację na temat wybranego problemu lub twórcy.	INB_K1_U03, INB_K1_U04, INB_K1_U09, INB_K1_U13, INB_K1_U14, INB_K1_U15, INB_K1_U17	Egzamin pisemny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	swobodnie formułuje w kontaktach z czytelnikiem własne sądy na temat współczesnej literatury pięknej, wykorzystując nabytą na zajęciach wiedzę i umiejętności.	INB_K1_K01, INB_K1_K02, INB_K1_K03, INB_K1_K04	Projekt, Wypowiedź ustna
K2	korzysta z różnych źródeł, technik i mediów dla samodzielnego pogłębiania wiedzy na temat współczesnej literatury pięknej.	INB_K1_K01, INB_K1_K02, INB_K1_K05	Egzamin pisemny, Projekt, Esej, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Analiza pojęć: literatura piękna, literatura narodowa, literatura powszechna, literatura światowa, literatura globalna, literatura współczesna, współczesność, trans-kulturowość, postkolonializm, modernizm, postmodernizm.	W1, U1, U5, K2	Ćwiczenia
2.	Granice "współczesności". Główne nurty i kryteria periodyzacji współczesnej literatury pięknej w Polsce (okresy, pokolenia, ugrupowania, gatunki, problematyka) i na świecie.	W1, W2, U1, U2, U4, K2	Ćwiczenia
3.	Wyznaczniki literackości. Tworzywo dzieła literackiego. Struktura dzieła literackiego i elementy jego budowy. Treść i forma w dziele literackim. Wskazanie wymienionych zjawisk w wybranym tekście literatury współczesnej.	W1, W2, U1, U3, U5, K2	Ćwiczenia
4.	Najważniejsze rozwiązania stylistyczne (narracje i inne „sposoby mówienia”) we współczesnej literaturze światowej.	W1, W2, U3, U4, K2	Ćwiczenia
5.	Liryka – poezja – wiersz. Treść i forma w liryce. Stylistyczne środki wyrazu artystycznego: artykulacyjne, słowotwórcze, składniowe, semantyczne. Podmiot liryczny a podmiot literacki. Sytuacja liryczna. Typy przeżyć wyrażanych w liryce. Poetycki ogląd współczesnego świata (omówienie tendencji na wybranych przykładach współczesnej liryki polskiej i obcej).	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
6.	Dramat literacki a widowisko teatralne. Tworzywo widowiska teatralnego. Analiza i interpretacja współczesnego dzieła teatralnego (wybór spektaklu zależny od propozycji repertuarowych Teatru im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu).	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
7.	Analiza, opis i interpretacja dzieła literackiego. Etapy badania dzieła literackiego w ujęciu polskiej szkoły interpretacji. Główne modele interpretacji. Nadinterpretacja i jej przejawy. Zastosowanie nabytej wiedzy i umiejętności w odniesieniu do wybranego tekstu literatury współczesnej.	W1, U1, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
8.	Problem kryzysu tożsamości w literaturze XX i XXI wieku. Izolacja społeczna a poczucie tożsamości etnicznej, społecznej, kulturowej. Omówienie zjawiska na przykładzie wybranych tekstów współczesnej literatury polskiej i obcej.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
9.	Trauma śmierci w literaturze współczesnej (polskiej i obcej) – porównanie wybranych tekstów.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
10.	Fantastyka we współczesnej literaturze. Problemy genologiczne – baśń literacka, fantasy, science-fiction. Zjawisko intertekstualności, wspólnota tematów, rozwiązania narracyjne - omówienie wskazanych zjawisk na przykładzie wybranych tekstów polskich i obcych.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
11.	Literatura postkolonialna. Problem rasizmu. Omówienie specyfiki tematu i związanych z nim rozwiązań artystycznych na przykładzie wybranego utworu literackiego.	W1, W2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
12.	Literatura zza wschodniej granicy – współczesna literatura ukraińska. Tematyka, pomysły narracyjne, bohaterowie. Analiza i interpretacja wybranego tekstu.	W2, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
13.	Fenomen literatury kryminalnej - powieść kryminalna a powieść detektywistyczna. Pisarstwo A. Christie. Polska powieść kryminalna. Omówienie wybranych tekstów - polskich i obcych.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
14.	Dziecięcy punkt widzenia. Problem dorastania we współczesnej prozie inicjacyjnej. Porównanie tekstów literatury polskiej i obcej.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
15.	Omówienie sylwetki oraz wystąpienia noblowskiego kolejnego literackiego laureata tej nagrody. Wskazanie artystycznych i myślowych konceptów twórcy w wybranym tekście jego autorstwa.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
16.	Gender w literaturze – omówienie problemu na przykładzie wybranych tekstów współczesnej literatury polskiej i światowej.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
17.	Fenomen podróży w polskiej literaturze współczesnej i jego odpowiedniki w literaturze światowej – analiza i interpretacja wybranych tekstów.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
18.	Omówienie prac zaliczeniowych/ prezentacji/ wyników testów.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K2	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda projektu, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Maksymalny wynik (5,0) - znakomita wiedza, umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne, wyjątkowa aktywność podczas zajęć, doskonała praca zaliczeniowa, znakomita prezentacja/wynik testu; niemal 100% frekwencja Minimalny wynik (3,0) - zadowalająca wiedza, umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami, niska aktywność podczas zajęć, praca zaliczeniowa w niewielkim stopniu zadowalająca, z dużą liczbą poprawek, prezentacja z licznymi niedociągnięciami/ wynik testu w ostatnim przedziale zaliczenia; wszystkie nieobecności zaliczone Negatywny wynik (2,0) - niezadowalająca wiedza, umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne, brak aktywnego uczestnictwa w zajęciach, praca zaliczeniowa z bardzo dużą ilością błędów, prezentacja z bardzo licznymi błędami/test z wynikiem poniżej granicy zaliczenia; wielokrotna niezaliczona nieobecność na zajęciach

Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Maksymalna ocena (5,0) - znakomita wiedza, umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne, wyjątkowa aktywność podczas zajęć, doskonała praca zaliczeniowa, znakomita prezentacja/wynik testu; niemal 100% frekwencja Minimalna ocena (3,0) - zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami, niska aktywność podczas zajęć, praca zaliczeniowa w niewielkim stopniu zadowalająca, z dużą liczbą poprawek, prezentacja z licznymi niedociągnięciami/ wynik testu w ostatnim przedziale zaliczenia; wszystkie nieobecności zaliczone Negatywna ocena (2,0) - niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, brak aktywnego uczestnictwa w zajęciach, praca zaliczeniowa z bardzo dużą ilością błędów, prezentacja z bardzo licznymi błędami/test z wynikiem poniżej granicy zaliczenia; wielokrotna niezaliczona nieobecność na zajęciach

Literatura

Obowiązkowa

1. Abramowska J., Literatura – dramat – teatr [w:] Problemy teorii... op.cit., Seria 2, s. 266-273.
2. Humphrey R., Strumień świadomości – techniki [w:] „Pamiętnik Literacki” 1970, z. 4, s. 255-283
3. Czapliński P., Literatura światowa i jej figury [w:] „Teksty Drugie” 2014, nr 4.
4. Kaniewska B., Legeżyńska A., Śliwiński P., Literatura polska XX wieku, Poznań 2005.
5. Leksykon pisarzy świata XX wieku, red. W. Sadkowski, Warszawa 1997 (1993).
6. Markiewicz H., Wyznaczniki literatury [w:] Idem, Główne problemy wiedzy o literaturze, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1980, s. 54-67.
7. Markiewicz H., Glosa o pojęciu „literatury współczesnej” [w:] „Teksty Drugie” 1994, nr 5-6, s. 179-182.
8. Sawicki S., Uwagi o analizie utworu literackiego [w:] Problemy teorii literatury, Seria I, Wrocław 1998, s. 366-384.
9. Sławiński J., O kategorii podmiotu lirycznego [w:] Idem, Dzieło. Język. Tradycja, Warszawa 1974
10. Walas T., Współczesna literatura światowa - między empirią a konceptualizacją [w:] „Teksty Drugie” 1990, nr 1, s. 70-90.
11. Wybrane teksty współczesnej literatury polskiej i światowej - wykaz ustalany w danym roku akademickim.
12. Zarys teorii literatury, red. M. Głowiński i in., Warszawa 1991.

Dodatkowa

1. Deszcz-Tryhubczak J., Oziewicz M. (red.), Rozważając fantasy, Wrocław 2007.
2. Delaperriere M., Gdzie są moje granice? O postkolonializmie w literaturze [w:] „Teksty Drugie” 2008 nr 2.
3. Moretti F., Przypuszczenia na temat literatury światowej [w:] „Teksty Drugie” 2014 nr 4.
4. Rusiłowicz K., U progu eksplozji. Kryzys tożsamości w prozie pokolenia lat siedemdziesiątych, Kraków 2012.
5. Słownik terminów literackich, red. M. Głowiński i in., Wrocław 1998.
6. Vovelle M., Śmierć w cywilizacji Zachodu. Od roku 1300 po współczesność, Sowo/obraz terytoria, Gdańsk 2008.
7. Z problemów prozy. Powieść inicjacyjna, red. W. Gutowski, E. Owczarz, Toruń 2003

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	20
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie pracy pisemnej	5
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	20
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie do egzaminu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
INB_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ciągłego zawodowego doskazywania się, dokonywania samooceny kompetencji oraz wyznaczania kierunku własnego rozwoju profesjonalnego
INB_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów moralnych związanych z wykonywaniem zawodu oraz dbałości o dorobek i tradycję profesji
INB_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do prowadzenia działalności edukacyjnej, wspomagającej instytucjonalny system kształcenia przez promocję czytelnictwa i zapewnienie dostępu do informacji, oraz animowania kultury w środowisku lokalnym
INB_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do szanowania prywatności czytelnika i klienta, przestrzegania zasad ochrony danych osobowych oraz poufności informacji i tajemnicy służbowej
INB_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i zawodowym oraz monitorowania nowatorskich rozwiązań branżowych
INB_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać, prezentować oraz archiwizować informacje pozyskane z dostępnych źródeł (tradycyjnych i elektronicznych)
INB_K1_U03	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać różne rodzaje źródeł, przeprowadzać ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem metodologii dziedzinowych
INB_K1_U04	Absolwent/ka potrafi komunikować się z czytelnikami, klientami oraz współpracownikami, a także specjalistami z dziedziny, dobierając i wykorzystując różne metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT)
INB_K1_U09	Absolwent/ka potrafi korzystać z dokumentów pochodnych, analizować dane zastane, opracowywać pierwotne i wtórne dokumenty piśmiennicze i niepiśmiennicze
INB_K1_U13	Absolwent/ka potrafi argumentować, klasyfikować, definiować i formułować wnioski
INB_K1_U14	Absolwent/ka potrafi sprawnie posługiwać się warsztatem pracy bibliotekarza albo infobrokera
INB_K1_U15	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać ujęcia teoretyczne i różne źródła informacji w przygotowaniu prac pisemnych
INB_K1_U17	Absolwent/ka potrafi pracować indywidualnie i zespołowo, przyjmując różne role i odpowiednio określać priorytety służące realizacji powierzonego zadania
INB_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie fakty, zjawiska, idee oraz teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku
INB_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane utwory i trendy współczesnej literatury pięknej, w tym również utwory z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży, oraz orientuje się w problematyce literatury niebeletrystycznej